

مسائل سری چهارم درس فرایندهای اتفاقی

۱ - $X(t)$ فرایندی ساکن بمفهوم وسیع، حقیقی، و با باند محدود به $|f| < 0.5$ است. متوسط آن $m_X=0$ و قدرت آن $P_X = 1$ میباشد. ضمناً می دانیم هر نمونه آن $X(t)$ با نمونه‌هایی که به فاصله k از آن قرار دارند، $X(t-k)$ به ازای $k = 2, 3, 4, \dots$ ناهمبسته است.

(الف) با فرض آنکه $X(t)$ با $X(t-1)$ هم ناهمبسته باشد، طیف قدرت آنرا بدست آورید.

(ب) با فرض آنکه $X(t)$ با $X(t-1.5)$ ناهمبسته باشد، اولاً همبستگی بین دو نمونه بفاصله $k = 1$ را بدست آورید و ثانیاً طیف قدرت فرایند را تعیین کنید.

(ج) با فرض آنکه بدانیم طیف قدرت فرایند $S_X(f) = 1 + 0.96 \cos(2\pi f)$ میباشد تابع تبدیل فیلتری علی پیدا کنید که این فرایند را به فرایندی که نمونه‌های به فاصله $k = 2, 3, 4, \dots$ آن ناهمبسته است تبدیل نماید.

۲ - فرض کنید $X[n]$ فرایندی ساکن بمفهوم وسیع با تابع همبستگی $R_X[m] = 5\delta[m]$ می‌باشد در دو حالت زیر $E[Y^2[n]]$ و $R_{XY}[n_1, n_2]$ و $R_Y[n_1, n_2]$ را بدست آورید.

$$Y[n] = 0.5Y[n-1] + X[n] \quad (\text{الف})$$

$$Y[n] = \begin{cases} 0.5Y[n-1] + X[n], & n \geq 0 \\ 0, & n \leq -1 \end{cases} \quad (\text{ب})$$

۳ - فرض کنید $S[n]$ یک فرایند با تابع همبستگی $R_S[m] = 2^{-|m|}$ بوده و $V[n]$ نویز سفیدی عمود بر آن با تابع همبستگی $R_V[n] = 5\delta[n]$ باشد. بر حسب آندو فرایند $X[n] = S[n] + V[n]$ را تعریف می کنیم. طیف قدرت $X[n]$ را در حوزه فرکانس و در حوزه Z بدست آورید. نشان دهید فرایند $X[n]$ یک فرایند ARMA است و معادله ARMA را نیز بدست آورید.

۴ - بین نویز سفید نرمالیزه $V[n]$ (با واریانس واحد) و فرایند $X[n]$ رابطه $X[n-k] = V[n] + \sum_{k=0}^{\infty} (k+1)2^{-k} X[n-k]$ برقرار است.

(الف) نشان دهید فرایند $X[m]$ یک فرایند MA است و معادله MA را بنویسید.

(ب) تابع همبستگی و طیف قدرت فرایند $X[n]$ را بدست آورید.

۵ - فرض کنید $X[n]$ یک فرایند گسسته زمانی است که تمام متغیرهای تصادفی آن توأماً مستقل بوده و هر یک بتواند یکی از مقادیر 1 و 2 را با احتمالات $\Pr\{X[n]=1\} = 1/3$ و $\Pr\{X[n]=2\} = 2/3$ اختیار کند. در رابطه با آن فرایند $Y[n]$ را با رابطه $Y[n] = \frac{X[n]}{X[n-1]}$ تعریف میکنیم.

(الف) تابع چگالی احتمال و تابع مشخصه متغیر تصادفی $Y_1 = Y[n_1]$ را بدست آورید.

(ب) تابع متوسط و تابع همبستگی فرایند $Y[n]$ را تعیین کنید.

(ج) طیف قدرت فرایند $Y[n]$ را در حوزه فرکانس محاسبه کنید

۶ - طیف قدرت یک فرایند گسسته زمان ساکن بصورت $S_X(f) = \frac{1}{1 + \alpha^2 - 2\alpha \cos(2\pi f)}$ در دست است. متوسط فرایند را

صفر و α را عددی کوچکتر از واحد در نظر بگیرید.

(الف) تابع همبستگی فرایند را بدست آورید و ضریب همبستگی بین دو متغیر تصادفی مجاور یکدیگر فرایند را بیابید.

(ب) چگونه میتوان این فرایند را بصورت علی از روی یک فرایند سفید تولید کرد؟

(ج) تابع همبستگی فرایند $Y(n)$ را که با رابطه $Y(n) = X(n) - 2\alpha X(n-1) + \alpha^2 X(n-2)$ تعریف میشود را بدست آورید.

۷ - فرایند $X[n]$ فرایندی با نمونه‌های مستقل از هم بوده و هر نمونه یکی از دو مقدار $+1$ و -1 را با احتمال 0.5 اختیار می‌نماید.

در ارتباط با آن فرایند دیگری بصورت $Y[n] = \sum_{k=0}^{\infty} 2^{-k} X[n-k]$ تعریف می‌گردد.

الف) تابع همبستگی و طیف قدرت فرایند $X[n]$ را بدست آورید.

ب) مقدار متوسط، تابع همبستگی و طیف قدرت فرایند $Y[n]$ را بدست آورید.

ج) تابع مشخصه نمونه n ام فرایند X و همچنین تابع مشخصه نمونه n ام فرایند Y را بدست آورید. تابع چگالی احتمال نمونه n ام فرایند Y را نیز بدست آورید.

د) تابع چگالی احتمال شرطی نمونه n ام فرایند Y وقتی کلیه نمونه‌های قبلی آن معلوم است را نیز حساب کنید.

۸ - $X[n]$ یک فرایند AR با معادله تفاضلی $\sum_{k=0}^N a_k X[n-k] = b_o V[n]$ میباشد که در آن $a_o = 1$, $V[n]$ نویز سفید با

واریانس واحد است. ثابت کنید که اگر ریشه‌های معادله $\sum_{k=0}^N a_k z^{-k} = 0$ همگی داخل دایره بشعاع واحد باشند. رابطه زیر برقرار

است.

$$\sum_{k=0}^N a_k R_X[m-k] = \begin{cases} 0, & m \geq 1 \\ |b_o|^2, & m = 0 \end{cases}$$